

VORMSI ÜHISKÖÖK-TOOTEARENDEUSKESKUS

I etapp

ANALÜÜS

Vormsi ühisköögi vajadus

Heade teenuste büroo OÜ

2024

Eessõna

Vormsi vallavalitsuse ja Heade teenuste büroo OÜ vahelise töövõtulepingu kohaselt on Vormsi ühisköök-tootearenduskeskus projekti konsultandi lähteülesanded alljärgnevad:

- selgitada välja potentsiaalsed köögi kasutajad, rääkida nendega läbi vajadused ja võimalused, et projekt lähtuks kasutajate huvidest;
- sõnastada lähteülesanne ühisköögi projekteerimiseks;
- kirjeldada potentsiaalselt toimiv ühisköögi kasutus- ja haldamismudel ning koostada tegevuskulude-tulude analüüs esimese 10 tegutsemisaasta perspektiivis;
- otsida projektile partnereid ka väljapoolt Vormsi saart, kellega koos ideest jätkusuutliku projektini jõuada.
- kaardistada toetusvõimalused projekti rahastamiseks.

Töö on jaotatud kahte etappi.

I etapp hõlmas Vormsi ühisköögi potentsiaalsete kasutajate kaardistamist ja potentsiaalsete kasutajate intervjueerimist. Käesolev dokument sisaldab intervjuude ja veebiküsimustiku kaudu antud vastuste analüüsi.

Edasised tegevused II etapis, vastavalt analüüsi tulemustele ja Vormsi vallavalitsuse heakskiidule projekti analüüsitulemustele vastavalt eeltööde jätkamiseks on:

- Kasutus- ja haldamismudeli koostamine (ärimudel)
- Tulude-kulude analüüs (finantsproгноos)
- Eskiisprojekti täiendamine ja projekteerimise lähteülesannete koostamine
- Investorite sihtotsing
- Toetusmeetmete kaardistamine

Konsultant tänab kõiki osapooli kes on panustanud oma aega Vormsi ühisköök-tootearenduskeskuse projekti eelanalüüsi etapp I läbiviimisel.

Austusega,

Ebekai Härm
Heade teenuste büroo OÜ
tel. +372 5154322
e-post: ebekai@ebekai.ee

SISUKORD

Eessõna	1
Eelinfo Vormsi toiduvaldkonna teemade kohta	3
Projekti eesmärgid ja plaanitavad tegevused	4
Etapp I intervjuude ja veebiküsimustiku kaudu antud vastuste analüüs	5
Vastajate positsioneerimine	6
Vastajate tänased tegevused ja tegutsemise vormid	7
Toodete turustamise vormid	8
Vormsil toodetavad tooted	9
Tooraine hankimise protsess	10
Tootmise tulevikuplaanid	11
Vormsi ühisköök-tootearenduskeskuse projekti vajalikkuse üldine hinnang	12
Projekti informatsiooni levik aastate lõikes	13
Teadlikkus varasematest Vormsi ühisköögi teemalistest tegevustest	14
Projekti realiseerumise varasemad takistavad tegurid	16
Ühisköögi-tootearenduskeskus kui väärtus	18
Tooraine ja tooted ühisköögis	21
Ühine märgistus	23
Täiendavad funktsioonid	24
Projekti teostaja valik	25
Lisamõtted vastajatelt	26
Edasistes tegevustes osalemine	28
Kokkuvõte	29
Lõppsõna	30

Eelinfo Vormsi toiduvaldkonna teemade kohta

Konsultandi eelinfo tehtud tegevuste kohta aastate lõikes töö Tellija poolt edastatud ja veebis kättesaadava info põhjal.

- 2021 sügis - toidu ja sellega seotud ettevõtluse arendamise ideekoosolek
- 2022 - küsitlus vajaduste kaardistamiseks (oli 24 vastajat)
- 2022 - I kohtumine ühisköögi teemal eri osapoolte vahel
- Bränd - Vormsi kra:m
- koduleht - www.vormsikraam.ee
- FB-lehed - Vormsi toiduvaldkonnas tegutsejad, Vormsi, Vormsi kra:m jne.
- 2021-2024 - temaatilised artiklid ajalehes - LE, Vormsi ajaleht
- 2022-2023 - MTÜ Vormsi kraam KOP toetused toiduteemalistele projektidele (koolitused, koduleht jm.)

Projekti seos Lääne maakonna ja Vormsi valla dokumentides

- Lääne Maakonna arengustrateegia 2035+ väljavõtted
 - ◆ Eesmärk -Majandus - tegevused elanike sissetuleku tõstmiseks;
 - ◆ Arengustrateegia visioon ja fookus C) Aastaringse majanduse arendamine;
 - ◆ Tegevussuund 3.1.3. Kogukondlik koostöö arendamine;
 - ◆ Tegevussuund 3.3.1. Tootva ja töötleva ettevõtluse arengu toetamine;
 - ◆ Arenguvajadus turismivaldkonnas, et edendada toiduga seotud tootearendust ja ettevõtjate ühistegevust;
 - ◆ Paikkondlik kultuuripärand. Huvi toidukultuuri vastu.
- Lääne maakonna arengustrateegia tegevuskava 2024-2027
 - ◆ Tegevus 3.3.9.5. Läänemaa toidukultuuri arendamine, kogukonnaköökid ehitamine Pürksis ja Vormsil, Haapsalu turuhoone ehitamine.
- Vormsi valla arengukava 2022-2030
 - ◆ Visiooni eesmärk 3: Vormsil on soodsad tingimused keskkonnasõbraliku ettevõtluse ja turismi arenguks;
 - ◆ üks prioriteetidest on valla tulubaasi kasvatamine ja kogukonna kestmine.
- Vormsi valla arengukava tegevuskava 2024-2027
 - ◆ 3.10 Vormsi kaubamärgi väljatöötamine ja rakendamine;
 - ◆ 3.13 Tervisekaitse nõuetele vastava tunnustatud ühisköögi planeerimine - Vormsi tootearenduskeskus.
- Vormsi valla eelarvestrateegia 2024-2027
 - ◆ Investeerimistegevuse eelarve osa - prioriteetne projekt on ühisköögi rajamine;
 - ◆ Tabel 6. Planeeritavate investeeringute nimekiri aastateks 2024-2027 - 2025 ühisköök 300 000 EUR (250 000 toetus, 50 000 omaosalus).
- Vormsi valla 2024 a. eelarve
 - ◆ uurimis- ja arendustööd 35 000 EUR sh aastaks 2025 planeeritud ühisköögi investeeringu eeltööd (nt. käesolev konsultatsiooni projekt)

Projekti eesmärgid ja plaanitavad tegevused

Projekti eesmärk

Projekti eesmärk on parandada:

- kohaliku tooraine väärindamise võimalusi;
- Vormsi saare elanike ja ettevõtete toidu tootmise valdkonnas tegutsemise tingimusi;
- Vormsi oma toidutoodete tööstusliku tootmisvõimekust.

Esiolgsed plaanitavad tegevused

Projekti kohaselt planeeritakse investeeringut, mille realiseerumise järgselt on rajatud hoones toidukäitlemise ja -tootmise nõuetele vastavad:

- laod;
- erinevatele toorainetele vastavad käitlemise ruumid;
- tooraine väärindamiseks ja toodete tootmiseks vajalikud seadmed;
- köök;
- degustatsiooni saal;
- muud eesmärgile vastavateks tegevusteks vajalikud ruumid.

Projektiga planeeritava tegevuse EMTAK valdkond ja kood

EMTAK valdkond C TÖÖTLEV TÖÖSTUS ja tegevusala 10 TOIDUAINETE TOOTMINE.
Ühisköögi plaanitavad tegevused, võimaliku asukoha kinnistu ja olemasolev hoone eskiis

Etapp I intervjuude ja veebiküsimustiku kaudu antud vastuste analüüs

Käesolev peatükk koos oma alapeatükkidega sisaldab projekti “Vormsi ühisköök-tootearenduskeskus” projekti esimese etapi tulemusi.

Vormsi ühisköögi-tootearenduskeskuse konsultatsiooni projektiga alustamiseks saadi Vormsi vallavalitsuselt esialgne kontaktide nimekiri. Nimekirja täiendati vastavalt intervjuude käigus saadud infole.

Kontaktidega ühenduse loomiseks kasutati e-posti ja telefoni.

Intervjuude läbiviimiseks kasutati silmast-silma kohtumisi, Zoom keskkonda ja telefoni. Intervjuudel kasutati nii küsimustikku kui esitati vastavalt vastustele lisaküsimusi täiendava info saamiseks.

Veebiküsitluse tulemused sisaldavad nii intervjuude kui veebis täidetud vastuseid.

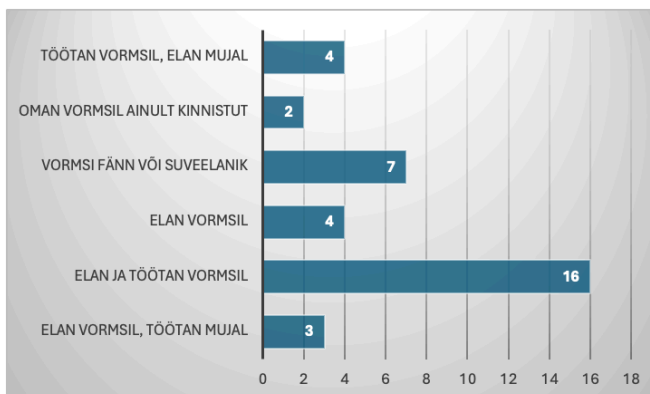
Kasutatud veebiküsitluse vorm "Vormsi ühisköök - tootearenduskeskus" projekti teostamine” on vaadeldav .PDF dokumendina alljärgnevalt lingilt:

https://drive.google.com/file/d/1xnNxxU7cbiYwr9DPUVIyCAdd2prT_ULy/view?usp=sharing

Vastajate positsioneerimine

Küsitlusele vastas 31.mai 2024 seisuga kokku 36 inimest, millede hulgas on 17 inimese vastused kes andsid lisaks suusõnalise intervjuu.

Numbriline analüüs näitab, et kõige rohkem on küsitlusele andnud vastuseid inimesed, kes positsioneerivad Vormsil oma elukohana (kokku 23 vastajat), mis viitab saare elukeskkonna sobivusele nii elamiseks kui ka töötamiseks. Samuti võib tähele panna, et on inimesi, kes töötavad mujal ja elavad Vormsil ning on neid kes on Vormsi suveelanikud, mis näitab Vormsi atraktiivsust elukohana ka neile, kes töötavad mandril või mujal. Lisaks on inimesi kes positsioneerivad end Vormsil töötajateks aga elavad mujal.

➤ Järeldused ja soovitus

Kuna suur osa inimesi elab ja töötab Vormsil, on oluline toetada kohalikke ettevõtteid ja töökohti, et säilitada ja arendada saare majandust. Soovitav on pakkuda koolitusi ja toetusi kohalikele ettevõtjatele ning investeerida taristusse, et parandada töötingimusi ja elukvaliteeti.

Mõned inimesed elavad Vormsil, kuid töötavad mujal. Oluline on arendada saare infrastruktuuri, et meelitada rohkem töökohti ja muuta saare elukeskkond veelgi atraktiivsemaks.

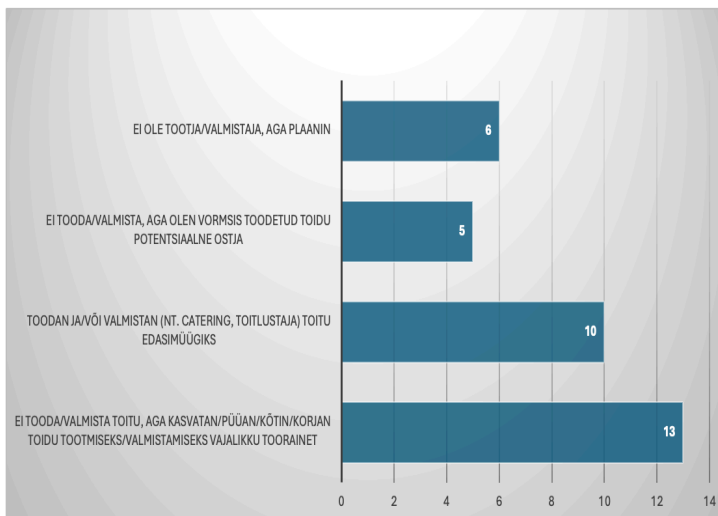
Vormsil on osa inimesi, kes kasutavad saart teise koduna või suvituskohana. Arendada turismivõimalusi ja hooajalist majandustegevust, et suurendada saare majandust ja pakkuda lisavõimalusi kohalikele püsielanikele kui ka nn suveelanikele.

Toetada paindlikke elu- ja töökorraldusi, mis võimaldavad inimestel elada ja töötada nii saarel kui mandril. Samas on loodav ühisköögi projekt üks võimalus, mis pakub lahendust tööaliste pendelrände vähendamiseks.

Vastajate tänased tegevused ja tegutsemise vormid

Nendest andmetest selgub, et Vormsi saarel on märkimisväärne osakaal inimesi, kes on seotud toidu tootmise ja valmistamisega (38%). Üle kolmandiku vastajatest tegeleb toorainete kasvatamise, püüdmise, küttimise või korjamisega, mis on oluline komponent kohalikus toorainevarustuse ahelas.

Vormsi toidu potentsiaalsed ostjad on kas Vormsiga fännid, suveelanikud või kinnistuomanikud. See segment on oluline, kuna nad loovad nõudlust kohapeal toodetud toidu järele, mis omakorda motiveerib tootjaid ja valmistajaid oma tegevust jätkama.

➤ Järeldused ja soovitused

Tootmisvõimaluste laiendamine on oluline aspekt toidutootmisega seotud kogukonna kasvuks. Vastajate, kes tegelevad kohaliku toidu tootmise/töötlemisega või kes kaaluvad neid tegevusi tegema hakata, osakaal kokku on 53%, mis näitab, et Vormsi saar pakub head keskkonda lõpptoodete valmistamiseks. Seega, arvestatav hulk vastajaid juba toodab või plaanib hakata toitu tootma. Mis omakorda viitab käesoleva projekti kasusaajate hulgale. Lisa koolitusprogrammid ja toetused uutele ettevõtjatele on asjakohased.

Kuna suur osa vastajatest tegeleb tooraine kasvatamise, püüdmise, küttimise ja korjamisega, võib järeldada, et tootmiseks vajamineva tooraine on saarel olemas. Tooraine liikumise ja lõpptoodangu vahelise ühenduse koordineerimine on võtmetähtsusega. Võiks kaaluda koostöövõrgustike loomist, mis ühendaks toorainetootjaid ja toidu valmistajaid, et parandada nende omavahelise koostööd efektiivsemaks.

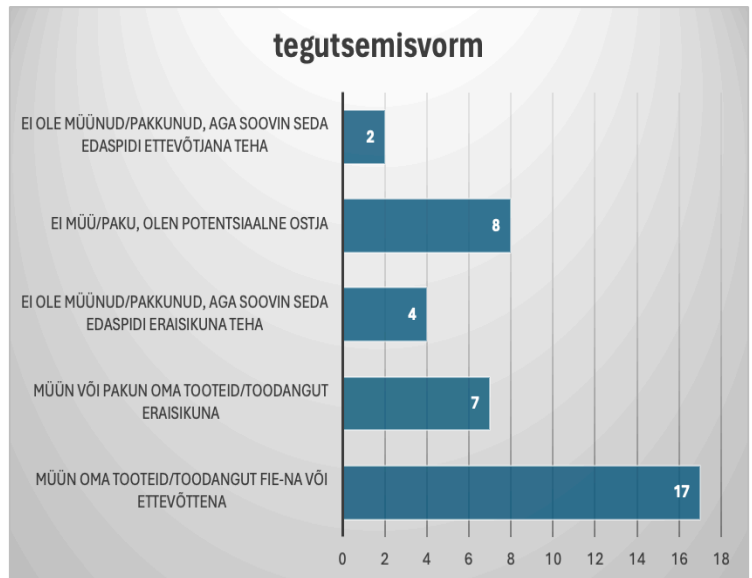
Potentsiaalsete ostjate olemasolu näitab, et on olemas turg, mis on valmis vastu võtma Vormsi ühisköögis toodetud toitu. Turu laiendamine Vormsi omatoodetega saab kasvatada kohalikku majandust.

Toodete turustamise vormid

Enamik vastanutest müüb oma tooteid/toodangut FIE-na või ettevõttena, mis viitab aktiivsele ettevõtlusele ja toodete realiseerimisele ametlike kanalite kaudu.

Märkimisväärne osa vastanutest müüb oma tooteid/toodangut eraisikuna, mis võib viidata väiksematele mahtudele.

Samuti on olemas huvi toodete müügi ja pakkumise vastu nii eraisiku kui ettevõttena, mis viitab potentsiaalsele kasvule selles sektoris.

➤ Järeldused ja soovitused

Planeerida toetusmeetmeid, mis aitavad FIE-del ja ettevõtetel oma äri arendada või uut alustada Samuti võiks arendada koostöövõrgustikke kohalike ettevõtete vahel.

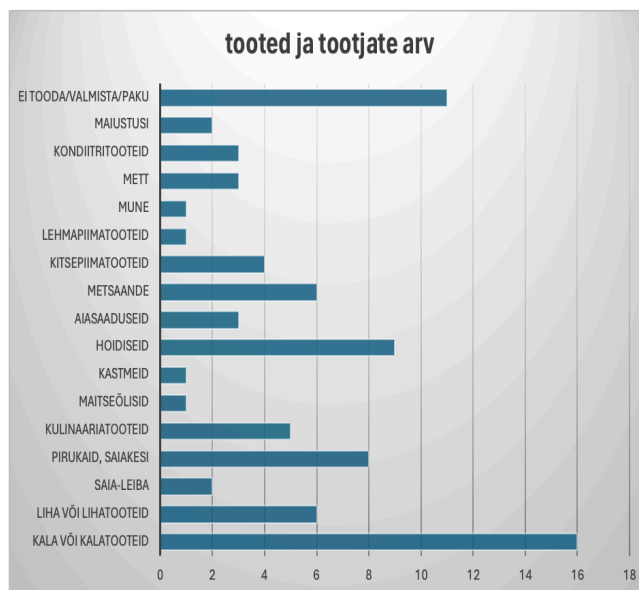
Mõned vastajad soovivad tulevikus müüa oma tooteid ettevõtjana, mis viitab ettevõtluspotentsiaalile. Pakkuda tuge ja informatsiooni eraisikutele, kes soovivad oma tegevust ametlikuks muuta ja laiendada. Innustada ja toetada neid kes on valmis tootmisega alustama. See võib hõlmata juhendamist, kuidas registreerida oma tegevust või kuidas alustada ettevõtlusega. Pakkuda nõustamist ja ressursse, mis aitavad olemasolevatel ettevõtetel oma äri kasvatada.

Arendada kohalikke turge ja müügikanaleid, et need ostjad leiaksid hõlpsasti kohalikke tooteid. Samuti võiks kaaluda turunduskampaaniaid, mis tõstavad teadlikkust kohalikust toodangust.

Vormsil toodetavad tooted

Kala on Vormsi kõige levinum tooraine ja kalatooted on olulisel kohal toodangust. Kalatooted moodustavad ligi kolmandiku kogu vastajate toodangust. Hoidised ja pirukad ning saiakesed on samuti olulised kategooriad, mida valmistatakse ja pakutakse saarel.

Toodetavate toodete mitmekesisus näitab, et Vormsil on olemas tugev toidutootmise baas, mis pakub erinevaid tooteid alates kalast ja lihast kuni hoidiste, aiasaaduste ja metsaandide. See mitmekesisus aitab tagada saare toiduga varustatust ja pakub võimalusi kohaliku tooraine väärindamiseks ja valmistoodangu müügiks.

➤ Järeldused ja Soovitused

Kala ja kalatoodete suur osakaal viitab vajadusele arendada kala töötlemist ja pakendamist, et lisada väärtust ja laiendada tootevalikut. Hoidiste ja pirukate kategooriate puhul võiks kaaluda tootearenduskeskusesse omatoodangu retseptide arendamist ja tootmisvõimsuste suurendamist.

Kohalike toodete turundamine ja müügikanalite laiendamine aitab suurendada nõudlust Vormsi toodangu järele. Seda saab teha kohaliku turu või omatoodangu füüsilise poe olemasolul. Samuti tasub kasutada O.T.T. talupoode, laatasid ja e-poodi kui potentsiaalseid müügikanaleid.

Koostöövõrgustike loomine, mis ühendab erinevaid tootjaid, aitaks parandada tarneahela efektiivsust ja tagada toodete kättesaadavuse. See on eriti oluline toorainetootjate ja lõpptoodete valmistajate vahel.

Innovatsiooni toetamine ja uute toodete arendamine võiks aidata suurendada Vormsi toidutööstuse konkurentsivõimet. See hõlmab uusi tooteid, mis vastavad muutuvatele tarbijate eelistustele ja turu nõudlusele.

Tooraine hankimise protsess

Valik vabas vormis saadud vastustest küsimusele: “Kuidas hangite toorainet?”

- *kala ost-püük; püüan merest; mees on kutseline kalur, sealt tuleb kala; olen ise kutseline rannakalur; Woolist ostan värsket lõhet ja teen külmsuitsulõhet; olen kutseline kalur; peamiselt püüan mõrraga;*
- *meekorje;*
- *kitsepiima ja mune on võimalik saada Vormsilt. Jahud jm pagaritoodete jaoks vajalik tuleb tuua mandrilt;*
- *mandrilt ostan vajaliku vilja, kanasööda, mineraalid; saarelt ostan talveheina.*
- *poest; pirukad külmutatud, mandrilt, kaubandusest;*
- *käin hobikalamehega kalal, korjan metsaande*
- *Käin jahil ja kalal*
- *naabritelt, kohalik pood, mandri poest*
- *kala hangin kohalikelt kaluritelt, loomaliha veisekasvatajatelt, jahud ja muud toorained jae - ja hulgikaubandusest.*
- *kala merest, säinast hakkliha - kotlettideks, lihana kasutame kohalikku ja Noarootsi mahe loomaliha, hakkliha valmistamine. Hoidiste tooraine omakasvatatud, metsannid-seened (sügavkülmutamine), kulinaaria toodete puhul osaliselt kaubandusvõrgust.*

60% vastanutest kasutab oma toodete tarbeks tooraine hankimiseks kohalikke ressursse, mis viitab Vormsi toidutootjate tugevale seotusele kohalike loodusvarade ja traditsiooniliste tootmisviisidega. Kutseline kalapüük, metsaandide korjamine ja jahipidamine on levinud viisid tooraine hankimiseks, mis aitab vähendada transpordikulusid ja toetab kohalikku majandust.

40% vastanutest toob vajaliku tooraine mandrilt ja 13% vastanutest ostab tooraine kaubandusvõrgust, mis võib viidata saare piiratud toorainevarudele või spetsiifiliste toodete valmistamiseks vajalike toorainete puudumisele kohapeal. See seab väljakutseks transpordikulud ja logistika.

➤ Järeldused ja soovitused

Tootjatel tuleks jätkata ja laiendada kohalike ressursside kasutamist, mis aitab säilitada ja toetada kohalikku ökosüsteemi. Koostöö kohalike kalurite ja põllumajandustootjatega võib parandada tooraine kättesaadavust ja kvaliteeti.

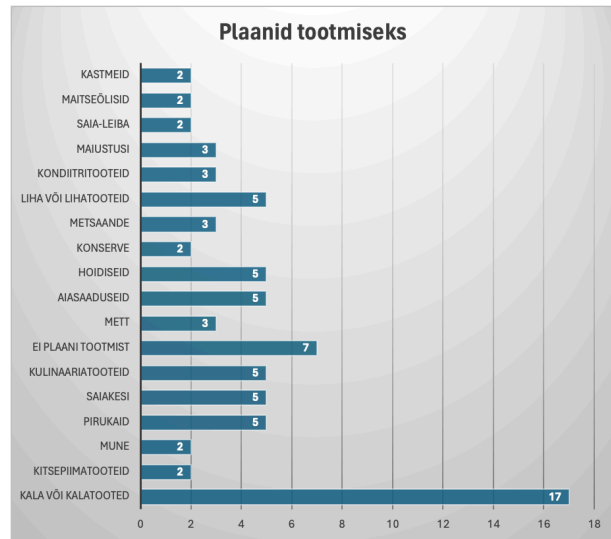
Uurida võimalusi kasvatada või toota mandrilt hangitavaid tooraineid pigem kohapeal. Näiteks võiks kaaluda saare põllumajanduse võimekuse suurendamist ja kohalike kasvatusmeetodite arendamist.

Tootmise tulevikuplaanid

Plaanitavate toodete puhul on samuti kalatoodete tootmine kõige sagedamini mainitud kategooria, mida vastajad plaanivad tootma hakata. See viitab tugevale huvi ja potentsiaalile kala väärindamise sektoris.

Pirukate, saiakeste, kondiitri- ja kulinaariatoodete tootmist plaanivad kokku 35% vastanutest.

Mõned vastajad plaanivad toota nii kala kui ka lihatooteid, mis viitab nende soovile laiendada oma toodete valikut ja katta laiem turusegment.

Veidi tagasihoidlikumad plaanid on teiste toorainete ja toodete tootmisvaldkondades.

➤ Järeldused ja soovitused

Enamik vastanutest (40%) plaanib tulevikus toota kala või kalatooteid, mis viitab nende suurenevale populaarsusele ja turuvõimalustele. Soovitus on investeerida kalatöötlemise, väärindamise jne. tehnoloogiasse, et parandada toodete kvaliteeti ja suurendada tootmismahтусid. Võib kaaluda uute kalatoodete arendamist, et mitmekesistada pakkumist.

Pirukaid, saiakesi ja kulinaariatoodete kategooria puhul on soovitus tagada ühisköök-tootearenduskeskuse hoonesse võimalus nimetatud valdkonna toodete tootmisvõimekuse edendamiseks.

Keskuses tuleks tagada uute ja innovaatiliste lahenduste kasutusele võtmine, et kohalikku toorainet saaks ressursina kestlikult kasutada. Näiteks et saaks metsaande, liha ja kohalikku kala töödelda ja pakendada tänapäevastel viisidel ja moodsetel meetoditel, mis pikendavad nende säilivusaega, avavad uusi turustusvõimalusi ning keskenduvad kestlikule tootmisele.

Vormsi ühisköök-tootearenduskeskuse projekti vajalikkuse üldine hinnang

Enamik vastanutest usub (89%), et Vormsi ühisköök - tootearenduskeskus on saarele üldjoontes kasutoov ja vajalik projekt. See viitab tugevale toetusele. Väike osa vastanutest (11%) ei näe, et projekt tooks saarele kasu.

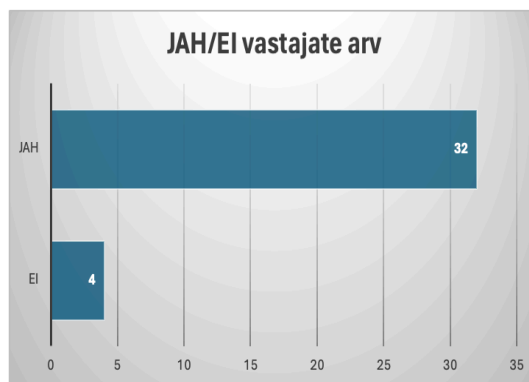
Projekti laialdane heakskiit näitab, et kohalikel tootjatel ja ettevõtjatel on selge vajadus sellise keskuse järele, mis võiks pakkuda mitmekesiseid võimalusi tootearenduseks, koostööks ja tootmise efektiivsuse parandamiseks.

Vähemuse puhul, on oluline mõista nende vastajate põhjendusi.

“Ei” (4 vastust) vastanute põhjendused “Kirjelda oma sõnadega põhjust, miks ühisköögi-tootearenduskeskuse projekt ei ole veel reaalsuseks saanud.”:

- puudub reaalne sihtgrupp, ebaselge haldamine ja tegelik vajadus. Vormsi saarel on juba vähemalt 4 nõuetele vastavat kööki
- ei tea
- kohalikud teevad kodus
- vajadus ei ole suur, tahtjaid vähe

Kas Vormsi ühisköök - tootearenduskeskus on ÜLDJOONES kasutoov ja saarele vajalik projekt?

Projekti informatsiooni levik aastate lõikes

Enamus vastanutest (35.1%) kuulis projektist esmakordselt 2020. aastal. See viitab sellele, et teema tõusis tähelepanu keskmesse ja alustati laiemat arutelu kogukonnas juba varakult. Varane teadlikkus projektist annab alust arvata, et kogukond on olnud kaasatud aruteludesse ja planeerimisprotsessi juba mitu aastat. 2021 aasta vähene nimetamine võib viidata teema ajutisele vaibumisele.

Teine suur grupp (30%) vastajaid kuulis projektist 2022. aastal, mis viitab teema taas päevakorda tõusmisele. See näitab, et projekti kohta levitatav teave jõudis olulise osa kogukonnani ka pärast esialgset teematõstatust.

Märkimisväärne osa vastanutest (27%): kuulis projektist esmakordselt 2023. aastal, mis näitab, et projekt on jätkuvalt aktuaalne ja oluline teema kogukonnas.

Väike osa vastanutest kuulis projektist esmakordselt 2024. aastal, mis viitab hiljutisele teavitustööle.

➤ Järeldused ja soovitused

Enamik vastajaid kuulis projektist varakult, mis näitab head teavitustööd ja kogukonna kaasamist algfaasis. Projekti kohta on infot jagatud järjepidevalt aastatel 2020-2023, mis tagab, et kogukond on pidevalt informeeritud.

Jätkata kogukonna kaasamist ja tagada, et kõik liikmed on teadlikud projekti arengutest. See võib hõlmata regulaarseid koosolekuid, infokirju ja teisi suhtluskanaleid. Värskest teavitatud inimesed võivad tuua uusi perspektiive ja ideid, mis on kasulikud projekti edasises arendamises.

Teadlikkus varasematest Vormsi ühisköögi teemalistest tegevustest

Vabas vormsi saadud vastused küsimusele: “Milliseid tegevusi ja millal on sinu teada siiani ühisköögi-tootearenduskeskuse teemal tehtud?”

- *ühiskoosolek, eskiis, Vormsi kraam MTÜ liikmete vaheline arutelu, konsultant olemas;*
- *tutvustatud eskiisi;*
- *vajaduse koosolek, vald kutsus kokku, plats on olemas, eskiis on olemas;*
- *on arutatud Avatud Vormsi koosolekutel;*
- *volikogus arutatud korduvalt, kaasamise koosolekud;*
- *koosolekud; kaasamiskoosolek; 1 kord koosolek; koosolekud;*
- *Kraami kokkusaamistel on räägitud, Gotlandi reisil uurimas käidud, rahvamajas valla korraldatud kokkusaamisel kohaletulnud huvilistega arutatud; Vormsi Kraam on teinud eeltööd, et koondada toiduvaldkonnaga seotud inimesi ja teisi huvilisi; Vormsi Kraami tegemisi olen näinud ning kogukonna õhtusööke;*
- *hoone kirjeldus; eskiis; eskiisi on tutvustatud;*
- *tegevusi ei ole tehtud, teema on jututasandil;*
- *lõputud arutelud;*
- *erinevaid seadmeid on ühisköögi jaoks juba ostetud;*
- *õhtusöögid ja laadad;*
- *rahvamaja köögi täiendus; rahvamaja köögi sisustuse uuendamine, vormsi kraami logo loomine; tehti projektirahadega rahvamajja köök; köögitehnikat on ostetud rahvamajja;*
- *suheldakse VET ametiga;*
- *ühiskoosolek, eskiis, Vormsi kraam MTÜ liikmete vaheline arutelu, konsultant olemas;*
- *on arutatud Avatud Vormsi koosolekutel;*
- *valitud on asukoht, tehtud on geoalus, olemas on ka eskiisprojekt, mis on mitteametlikult kooskõlastatud PTA-ga;*
- *plaanitud;*
- *Hakatud uurima vajaduse kohta 2022.*

Vastajal oli võimalik vastata ka “Ei tea”. Selliseid vastuseid oli kokku 13 tükki.

➤ Järeldused ja soovitused

Korduvalt on korraldatud koosolekuid, mis näitab, et teema on kogukonnas oluline ja aktiivselt arutatud. Koosolekud võimaldavad kogukonna liikmetel jagada oma arvamusi ja ideid, mis on oluline projekti edukaks elluviimiseks.

Eskiisi olemasolu ja tutvustamine viitab projekti visuaalse ja struktuurse kujundamisele, mis on oluline samm projekti realiseerimisel. Eskiis on aidanud konkretiseerida ideed ja on võimaldanud osapooltel saada selge ettekujutus kavandatavast keskuses.

Projekti arutatud volikogus ja Avatud Vormsi koosolekul, mis näitab ametlikku huvi ja toetust. Ametlik arutelu aitab tagada projekti läbipaistvuse.

MTÜ Vormsi Kraam on teinud eeltööd ja arutelusid, mis näitab organisatsiooni aktiivset osalust ja panust projekti edendamisel. MTÜ aktiivsus on aidanud koondada huvilisi, mis on oluline projekti jätkusuutlikkuse tagamiseks.

Seadmete varasem ostmine näitab konkreetsete sammude astumist projekti elluviimisel. Materiaalsed investeeringud näitavad pühendumust ja valmisolekut projekti reaalseks käivitamiseks.

Gotlandi reis ja vajaduse uurimine viitavad projektiga seotud teadlikkuse tõstmisele ja parimate praktikate otsimisele. Väliskogemuste ja kohaliku vajaduse analüüs aitab projekti paremini kohandada kohalikele oludele.

Suur osa vastanutest ei ole teadlik konkreetsetest tegevustest, mis viitab vajadusele parema teavitustöö järele. Teavitustöö parandamine on oluline, et kogu kogukond oleks teadlik projekti arengutest ja saaks aktiivselt osaleda.

Projekti realiseerumise varasemad takistavad tegurid

Vabas vormsi saadud vastused küsimusele: “Miks ühisköögi projekt ei ole veel reaalsuseks saanud?”

- *puudub konkreetne projektijuht; ei ole eestvedajat; eestvedajat pole; ilmselt pole olnud eestvedajat; ei ole eestvedajat olnud; pole konkreetset eestvedajat; projekti eestvedaja puudumine; ei ole eestvedajat; ei ole asjalikku eestvedajat (keegi tehku!); puudub juht; pole kindlaid soovijaid, kes sellega tegeleks;*
- *õhku jäi pärast valla arutelu teadmine, et vald läheb sellega edasi. Niisiis ootus, et sellega tegeletakse. Keegi, kuskil tegeleb ja vald tookord väljendas ka oma vastutuse rolli edasiliikumises;*
- *põhjus on vähestes ja üliväikestes tootjates, kelle vanus, võimekus ja huvi ei eeldagi tootmiseks hoonet. See on viimaste aastate seis, kuid ükski olukord ei ole igavene;*
- *sisu ja raha*
- *Ei ole piisavalt huvitatud isikuid; pole (jätkusuutlikke) kasutajaid; vajadus ei ole suur, tahtjaid vähe;*
- *aega nõudev, räpane ja energiat kulutav tegevus, mis ei lõpe kiire rikastumisega;*
- *puudub reaalne sihtgrupp, ebaselge haldamine ja tegelik vajadus. Vormsi saarel on juba vähemalt 4 nõuetele vastavat kööki;*
- *rahastus!; raha puudus*
- *raske saada müügiõigust;*
- *Vormsis unistatakse visalt ja loodetakse eurorahale. Ei taheta oma raha investeringuks kasutada, kardetakse, et ei tasu ära. Üksi tehes ongi see liiga suur ettevõtmine.*
- *erinevate ressursside valdajad ei ole kokkuleppele aldid*
- *kolhoos ei tööta, keegi peab peremees/perenaine olema ja asi peab kontrolli all olema*
- *kohalikud teevad kodus*
- *pole kindel kas on tasuv (tegelikult on vähete erahuvi), ei ole kindlust, et mingi hetk ikkagi ei erastata. Seepärast pole ka kindel, kas ikka on vajalik. Idee on hea.*
- *võtab aega;*
- *aktiivseid inimesi kes ei oleks juba ülekoormatud napib*
- *inimesi pole, tooraine puudus, eesmärgi ja visiooni puudus;*
- *see on tulevikku suunatud projekt, kulukas esialgu ja seepärast raskesti mõistetav paljudele;*
- *ei oska head põhjust tuua. See projekt on olnud valla eelarvestrateegias sees juba mitu aastat. Tõenäoliselt vallavalitsus on jäänud ettevõtjate otsa vaatama ja ettevõtjad vallavalitsuse otsa. Vormsil pole ajalugu seni näidanud, et ettevõtjad ilma "vahemeheta" asju oleksid suutnud realiseerida;*
- *see on selle taga, et asjad võtavad aega ja nõuavad raha.*

Vastajal oli võimalik vastata ka “Ei tea”. Selliseid vastuseid oli kokku 10 tükki.

➤ Järeldused ja soovitused

Peamise põhjusena on vastajad välja toonud, et puudub konkreetne projektijuht/eestvedaja. See on kõige sagedamini, erinevates variatsioonides, mainitud põhjus, mis näitab, et ilma tugeva juhtimiseta ei ole suutlikust projekti ellu viia. Projekti realiseerimiseks on vaja leida ja määrata kindel projektijuht, kes võtaks vastutuse ja juhiks projekti algusest lõpuni.

Vastustest selgub, et kui projektile ei ole selget sihtgruppi või kasutajaid, on keeruline tagada selle jätkusuutlikkus. Projekti edasises etapis tuleb uurida veelgi täpsemalt, kes võiksid olla projekti kasutajad ja millised on nende vajadused, et projekt vastaks veelgi enam kogukonna ootustele.

Projekti elluviimine võib olla aeganõudev ja kallis, mis võib tekitada tõrkeid. Koostada tuleb realistlik ajakava ja eelarve, mis arvestab võimalike viivituste ja kuludega. Finantsilise aspekti puhul on kindel, et ilma piisava rahastuseta on keeruline projekti alustada ja ellu viia. Projekti järgnevas etapis tuleb koostada realistlik eelarve ning uurida erinevaid rahastusvõimalusi, sealhulgas Euroopa Liidu фонде, riiklikke toetusi ja erainvestoreid.

Kui kohalikud teevad kodus ja on olemas atesteeritud koduköögid ning kohalikel on juba vajalikud vahendid olemas, ei pruugi nad näha vajadust uue keskuse järele. Koostöö ja ressursside jagamine võib olla keeruline, kui osapooled ei suuda kokkuleppele jõuda. Järgnevas etapis tuleb korraldada sõltumatute vahendajate kaasabil arutelusid ja läbirääkimisi, et leida ühisosa ja koostöövõimalused.

Selge visiooni ja eesmärgi puudumine võib põhjustada segadust ja tegevusetust. Edasises etapis koostada selge ja konkreetne visioonidokument, mis määratleb projekti eesmärgid ja teekaardi.

Suur osa vastanutest ei oska välja tuua konkreetset põhjust, mis viitab teavitustöö puudulikkusele. Parandada tuleb projekti sisu kajastavat teavitustööd ja kommunikatsiooni kogukonnaga, et kõik oleksid teadlikud projekti arengutest ja väljakutsetest.

Ühisköögi-tootearenduskeskus kui väärtus

Vastajad hindasid Vormsi ühisköögi - tootearenduskeskuse mõju.

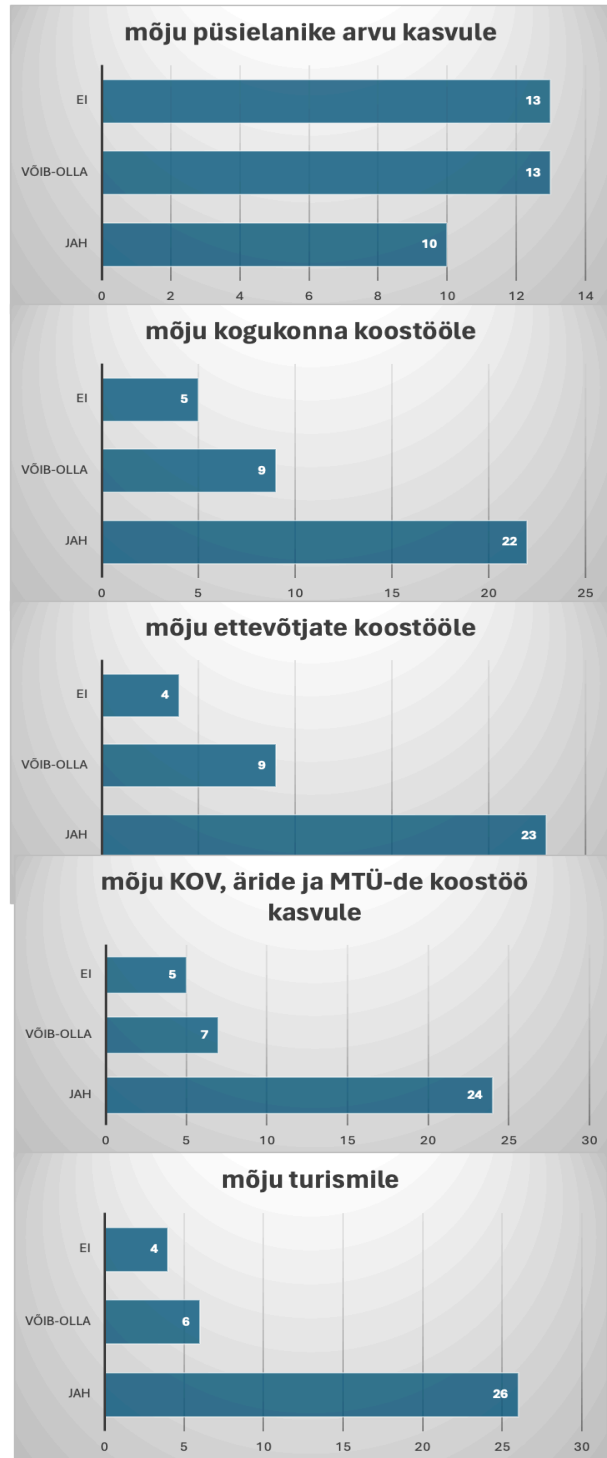
Suurim osa vastanutest on ebakindlad, kas projekt mõjutab saare püsielanike arvu kasvu, kuid ei välista seda võimalust. Ebakindlus näitab, et on vaja täiendavaid selgitusi projekti võimaliku mõju kohta elanike arvule.

Enamik vastanutest usub, et ühisköögi projekti realiseerumise järgselt kasvab kogukonnaliikmete koostöö. Positiivsed ootused näitavad usku, et projekt võib tugevdada kogukonna ühtekuuluvust ja koostööd, mis on oluline sotsiaalne eesmärk.

Enamik vastanutest usub, et ühisköögi projekt kasvatab ettevõtjate koostööd. Peamiselt “jah” vastused annavad teadmise, et projekt võib tugevdada ettevõtjate vahelist koostööd ja soodustada majanduslikku arengut, mis on oluline piirkondlik eesmärk.

Enamik vastanutest usub, et ühisköögi projekti realiseerumise järgselt kasvab omavalitsuse, ettevõtjate ja MTÜ-de koostöö. Peamiselt “jah” vastused näitavad usku, et projekt võib tugevdada koostööd ja parandada koordineerimist erinevate osapoolte vahel.

Enamik vastanutest usub, et ühisköögi projekt toob saarele uue koha, kuhu külalisi ekskursioonile viia. See viitab tugevale optimistlikule ootusele projekti positiivse mõju suhtes turismi arengule. Projekt võib tugevdada turismisektorit ja pakkuda saarele lisaväärtust, suurendades külaliste arvu ja majanduslikku aktiivsust.

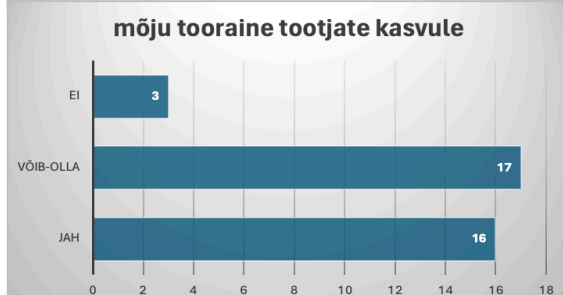
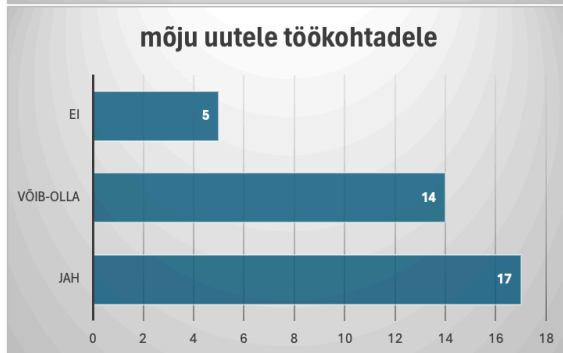
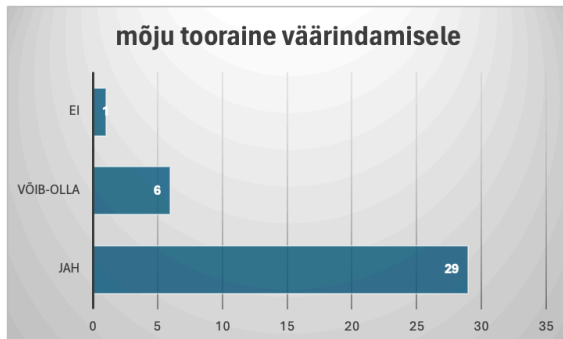
Enamik vastanutest usub, et ühisköögi projekti realiseerumise järgselt tõhustub kohaliku tooraine väärimine ja projekt soodustab toidutootmise valdkonna kasvu. See viitab tugevale optimistlikule ootusele projekti positiivse mõju suhtes. Projekt võib seega oluliselt parandada kohaliku toidutootmise tõhusust ja suurendada valdkonna majanduslikku aktiivsust.

Ligi pool vastanutest usub, et projekti realiseerumine võimaldab luua uusi töökohti. Suur osa vastanutest on ebakindlad, kas projekt loob uusi töökohti, kuid ei välista seda võimalust.

Ligikaudu pooled vastanutest usub, et projekti realiseerumise järgselt kasvab ettevõtjate arv. Märkimisväärne osa vastanutest on ebakindlad, et kas projekt kasvatab ettevõtjate arvu.

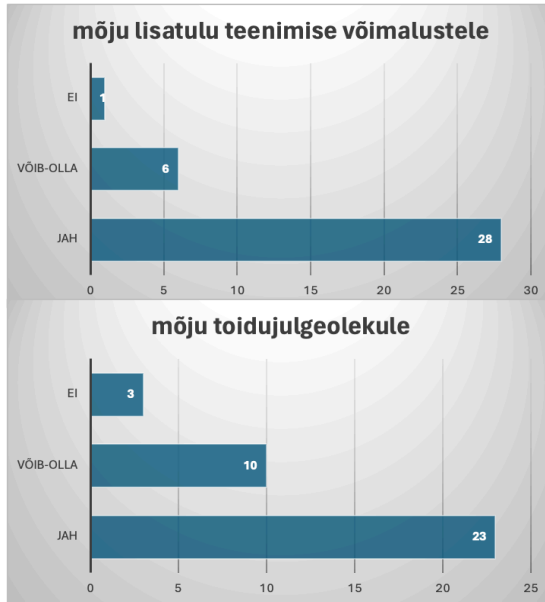
Ligikaudu pooled vastanutest usub, et projekt realiseerumise järgselt toob juurde uusi tooraine kasvatajaid ja pakkujaid. Pea sama suur osa vastanutest on aga ebakindlad, kas projekt tagab uute pakkujate tuleku.

Enamik vastanutest usub, et projekt toob juurde Vormsi saare omatooteid. See viitab positiivse mõju ulatusele kohalikule tootearendusele. Projekt võib oluliselt suurendada kohaliku tootearenduse aktiivsust ja parandada majanduslikku olukorda kohalikul tasandil, tuues turule uusi ja unikaalseid tooteid.

Enamik vastanutest usub, et ühisköögi projekt realiseerumise järgselt avanevad lisatulu teenimise võimalused. See viitab ootusele, et kohalike elanike majanduslikul olukord projektiga paraneb, pakkudes uusi sissetulekuallikaid ja ettevõtlusvõimalusi.

Enamik vastanutest usub, et ühisköögi projekt toetab saarel toidu isetootmise võimekust ja seeläbi toidujulgeoleku. Isetootmise võimalused vähendavad sõltuvust väljastpoolt tulevatest toiduvarudest. Mõned vastanutest on ebakindlad, kas projekt tagab toidujulgeoleku, kuid ei välista seda võimalust.

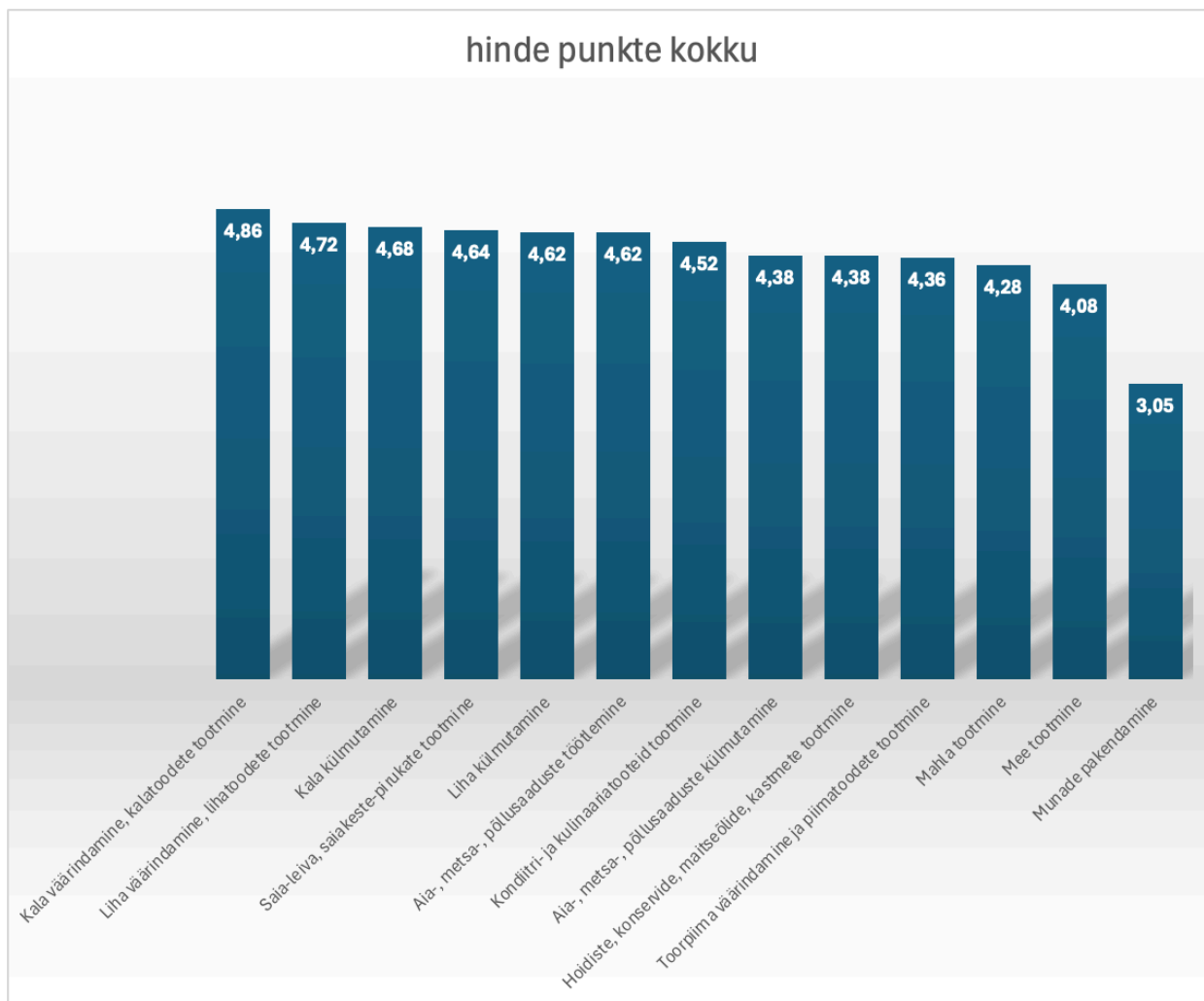
➤ Soovitused

Projekti edasistes etappides parandada teavitustööd ja kommunikatsiooni, et selgitada projekti potentsiaali ja hajutada kahtlusi. Korraldada infokoosolekuid ja jagada materjale, mis näitavad sarnaste projektide edulugusid ja nende mõju majanduslikule olukorrale. Jätkata kogukonna ja erinevate osapoolte aktiivset kaasamist ning tagada, et kõik liikmed on teadlikud projekti arengutest. Kogukonna ja osapoolte arvamuste ja ettepanekute arvestamine aitab tugevdada projekti toetust. Tegeleda otseselt skeptiliste vastustega, pakkudes konkreetseid vastuseid ja tõendeid, mis näitavad, kuidas projekt võib saavutada oma eesmärgid ja tuua kasu kohalike elanike majanduslikule olukorrale.

Tooraine ja tooted ühisköögis

Vastajad hindasid 5 palli süsteemis ENDA SEISUKOHASt lähtuvalt, et millise tooraine väärindamine/käitlemine/töötlemine ning milliste toodete tootmine peab olema nõuetele vastavalt ühiköök-tootearenduskeskuses tagatud (ruumid, inventar jne.)?

Allolev tabel kajastab toorainet ja tooteid ning nende antud hinnete keskmist.

➤ Järeldused

Suur enamus vastanutest peab kala väärindamist ja kalatoodete tootmist kõige tähtsamaks valdkonnaks, viidates tugevatele ootustele, et kala väärindamine ja kalatoodete tootmine peavad olema nõuetele vastavalt ühisköögi-tootearenduskeskuses tagatud.

Liha väärindamine ja lihatoodete tootmine on saanud väga kõrgeid hindepunkte, näidates tugevat vajadust ja ootust lihatoodete töötlemise võimalustele.

Kala ja liha külmutamist peetakse väga tähtsateks, mis rõhutab hoones kala ja liha säilitamisele esitavate nõuetele vastavate sügavkülmikute vajalikkust.

Väga oluline valdkonnad on aia-, metsa-, põllusaaduste töötlemine ja külmutamine, mis viitab kohaliku tooraine nõuetekohase töötlemise vajadusele saarel.

Saia-leiva, saiakeste-pirukate tootmine on kõrge tähtsusega valdkond, mis viitab saare elanike vajadusele omada võimalust toota kohalikke pagaritooteid.

Kondiitri- ja kulinaariatooteid tootmine on tähtis valdkond, mis näitab vajadust erinevate toidutoodete tootmise järele kohalikul tasandil.

Hoidiste, konservide, maitseõlide, kastmete tootmine on oluline valdkond, mis viitab toidutoodete mitmekesistamise ja säilitamise vajadusele.

Munade pakendamine on keskmiselt vähem tähtis valdkond, kuid siiski oluliste vajadustega teatud osa elanike seas.

Mee tootmisele vajaliku inventaari olemasolu on oluline, kuid vähem kriitiline võrreldes teiste valdkondadega. Mee tootmine vajab siiski tähelepanu ja toetust.

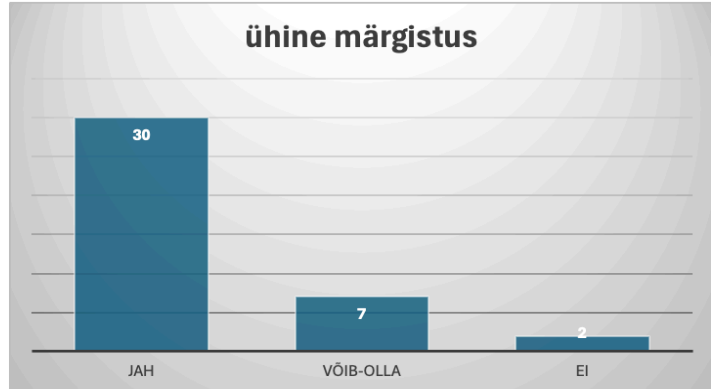
Toorpiima väärindamine ja piimatoodete tootmine on oluline valdkond, mis viitab piimatoodete kohalikule tootmise vajadusele.

Mahla tootmine on tähtis valdkond, mis näitab vajadust kohalike jookide tootmise järele.

Ühine märgistus

Enamik vastanutest usub, et ühine märgis on asjakohane ja vajalik. See viitab tugevale toetusele ühise brändi loomisele, mis võib aidata tugevdada kohalike toodete identiteeti ja turustamist.

Tähtsus: Positiivsed ootused näitavad usku, et ühine märgis võib parandada toodete nähtavust ja usaldusväärsust, suurendades nende atraktiivsust nii kohalikele tarbijatele kui ka turistidele.

Mõned vastanutest on ebakindlad, kas ühine märgis on asjakohane, kuid ei välista selle võimalust. Ebakindlus näitab, et on vaja täiendavat selgitust ja teavitust, kuidas ühine märgis võib olla kasulik ning milliseid eeliseid see toob nii tootjatele kui ka tarbijatele.

Väike osa vastanutest ei usu, et ühine märgis on asjakohane, mis viitab skepsisele või erinevale nägemusele kohalike toodete brändimisest.

➤ Soovitused

Vormsi Ühisköögi-Tootearenduskeskuse projektis ühise märgise või *slogani* asjakohasuse edendamiseks näidata sarnaste edukate brändimise projektide edulugusid. Mudeldada näiteks visuaali toodetele kasutades Vormsi kra:mmärgist.

Parandada teavitustööd ja kommunikatsiooni, et selgitada ühise märgise potentsiaali. Tutvustada ühise märgise eeliseid.

Jätkata kogukonna ja erinevate osapoolte aktiivset kaasamist ühise märgise loomise ja arendamise protsessis. Korraldada arutelusid ja kohtumisi, kus osalejad saavad jagada oma arvamusi ja ettepanekuid märgise kujundamise osas.

Tegeleda skeptikutega, pakkudes konkreetseid vastuseid ja tõendeid, mis näitavad, kuidas ühine märgis võib saavutada oma eesmärgid ja tuua kasu kohalikele tootjatele ja tarbijatele.

Lua selge ja atraktiivne brändi kujundus, mis peegeldab Vormsi identiteeti ja kvaliteeti. Töötada välja terviklik turundusstrateegia, mis hõlmab kohalikke ja piirkondlikke turunduskanaleid, sotsiaalmeediat ja üritusi.

Alustada pilootprojektiga, kus valitud tootjad kasutavad ühist märgist teatud perioodi vältel. Koguda tagasisidet tootjatel ja tarbijatel ning analüüsida märgise mõju toodete müügile ja mainele. Kasutada saadud tagasisidet märgise ja turundusstrateegia täiustamiseks.

Ühine märgis "Vormsis toodetud" või "Vormsi toit" on suure tõenäosusega asjakohane ja vajalik Vormsi ühisköögi-tootearenduskeskuses valmistatavate toodete puhul.

Täiendavad funktsioonid

Vastajatel paluti hinnata alljärgnevate lisategevuste ja funktsioonide olulisust.

Kohvik. Väga oluline (28.2%), Oluline (53.8%), Ebaoluline (17.9%). Enamik vastanutest peab kohvikut oluliseks või väga oluliseks lisafunktsiooniks. See viitab vajadusele luua koht, kus inimesed saavad koguneda, suhelda ja tarbida kohapeal valmistatud tooteid.

Kohaliku toidu pood. Väga oluline (30.8%), Oluline (61.5%), Ebaoluline (7.7%). Väga suur osa vastanutest peab kohaliku toidu poodi oluliseks või väga oluliseks. See näitab tugevat toetust ideele, et keskuse juures peaks olema koht, kus müüakse kohalikke tooteid.

Toidukoolituste tegemise võimalus. Väga oluline (46.2%), Oluline (41.0%), Ebaoluline (12.8%). Tugev toetus toidukoolituste võimalustele näitab, et kogukond väärtustab haridust ja oskuste arendamist toiduvalmistamise ja säilitamise valdkonnas.

Uute omatoodete arendustegevused. Väga oluline (51.3%), Oluline (43.6%), Ebaoluline (5.1%). Üle poole vastanutest peab omatoodete arendustegevusi väga oluliseks, mis viitab sellele, et uuenduste ja uute toodete väljatöötamine on kogukonna jaoks prioriteet.

Kerksuskeskus - kriisikeskus. Väga oluline (41.0%), Oluline (38.5%), Ebaoluline (20.5%). Oluline osa vastanutest peab kriisikeskust tähtsaks või väga tähtsaks, kuid on ka märkimisväärne osa, kes peab seda ebaoluliseks. See viitab erinevatele prioriteetidele kriisivarude ja turvalisuse osas.

Ühisköök-tootearenduskeskuse hoone lisafunktsioonide osas on vastanute seas selge eelistus kohviku, kohaliku toidu poe, toidukoolituste ja uute omatoodete arendustegevuste suhtes. Neid funktsioone peetakse valdavalt oluliseks või väga oluliseks, mis näitab, et nende lisafunktsioonide rakendamine võib oluliselt suurendada keskuse väärtust kogukonna jaoks.

Luua kohvik ja kohaliku toidu pood, mis aitavad tugevdada kogukonna sidemeid, pakkuda kohalikele elanikele ja külastajatele mugavust ning toetada kohalike toodete müüki ja tarbimist.

Integreerida keskusesse ruumid ja vahendid toidukoolituste läbiviimiseks, et pakkuda kogukonnale hariduslikke võimalusi ja edendada kohalikke toiduvalmistamise oskusi.

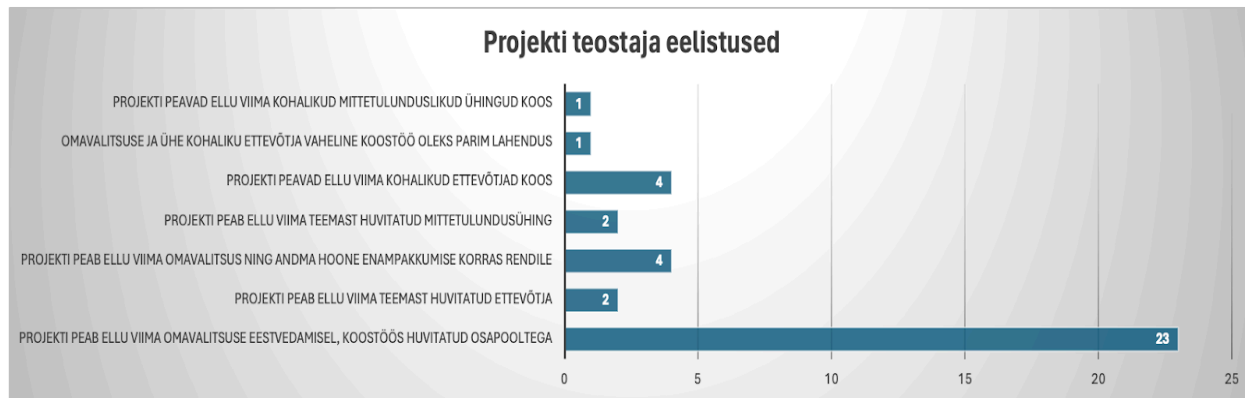
Luua infrastruktuur ja tugi uute toodete arendamiseks, mis võib kaasa tuua innovatsiooni ja aidata kohalikel tootjatel laiendada oma tootevalikut ning leida uusi turge.

Vaatamata mõningasele skeptitsismile kaaluda kriisikeskuse ja kriisivarude hoidla loomist, arvestades kogukonna turvalisust ja valmisolekut ootamatute olukordade jaoks.

Töötada välja terviklik arengukava, mis hõlmab kõigi oluliseks peetavate lisafunktsioonide läbimõeldud eesmärgi ja tegevuskava.

Projekti teostaja valik

Vastajatel paluti hinnata, et mil moel peaks Vormsi ühisköögi-tootearenduskeskuse projekt teostuma. Valida sai viisi, mis tooks kogu projektile KÕIGE JÄTKUSUUTLIKUMA TULEMUSE.

Valdav enamus vastanutest usub, et kõige jätkusuutlikum lahendus on projekti elluviimine omavalitsuse eestvedamisel koostöös huvitatud osapooltega. See näitab tugevat usku kohaliku omavalitsuse rolli projekti juhtimisel ja koordineerimisel.

➤ Järeldused ja soovitused

Jätkata projekti elluviimist omavalitsuse eestvedamisel ja tagada aktiivne koostöö kohalike ettevõtjate, mittetulundusühingute ja teiste huvitatud osapooltega.

Jätkata regulaarsete koosolekute korraldamist, et kaasata kõiki osapooli ja arvestada nende panustega.

Lisamõtted vastajatelt

Vastajad said intervjuude käigus ja anonüümsed vastajad küsimustikus, lisada omapoolseid üldiseid mõtteid ja ideid ühisköögi-tootearenduskeskuse projekti kohta.

Vabatekstilised vastused:

- *ressursse on aga keegi ei tegele ulukid, seened, marjad;*
- *tooraine küsimus on keeruline. KOV-is pole olnud ettevõtjate abilist;*
- *omavalituse suhtumine on väga oluline.*
- *mett, ei saa teha ühes ja samas mitu erinevat tootjat;*
- *bürokraatia takistab arengut. Kes tahab, see leiab lahenduse;*
- *hoone ülakorrus on seni projekteerimisel jäetud suhteliselt tühjaks. Sinna saaks planeerida ladusid;*
- *huvitatud osapooled otsustavad;*
- *küsimus on rahastuses. Kuidas hoonet ja ühiskööki rahastatakse ja majandatakse? Ilmselt see siiski ei ole majanduslikult otstarbekas ettevõtmine;*
- *see oleks ettevõtjate endi asi toimetada, aga siis võib lihtsalt kellegi kätte ära libiseda;*
- *volikogu surve ei aita mõistlikult asja lahendada;*
- *tootearenduskeskuse üks võimalus on olla inkubaatoriks, et anda ettevõtjatele/huvilistele võimalikult madal sisenemislävend. Ühisköögi mõte ei peaks kindlasti olema sotsiaalse kooskäämise koht, vaid eelkõige just ettevõtlusele suunatud taristu ja koostöömudel;*
- *meil on juba loodud Vormsi toote märk Vormsi kraam koos kõikide kujundustega???*

➤ Järeldused ja soovitused

On märgitud, et kohalikud ressursid nagu ulukid, seened ja marjad on olemas, kuid nende kasutamisega keegi aktiivselt ei tegele. Luua koordineeritud tegevus- ja juhtimisplaan kohalike ressursside (ulukid, seened, marjad) tõhusaks kasutamiseks. Kaasata eksperte ja ettevõtjaid, kes suudavad neid ressursse parimal viisil kasutada.

Tooraine kättesaadavus on keeruline küsimus ja kohaliku omavalitsuse poolt pole tunnetatud piisavat tuge ettevõtjatele. See näitab vajadust parema koostöö ja toetuse järele kohaliku omavalitsuse poolt.

Planeerida tootmisruumid nii, et erinevad tootjad saaksid töötada eraldi, vältimaks ristsaastumise ohtu ja, et erinevate toorainete tootmisprotsessid ei hakkaks üksteist segama.

Kohaliku omavalitsuse suhtumine ja tegevus on kriitilise tähtsusega projekti edukuse tagamiseks. Positiivne ja toetav suhtumine võib oluliselt kaasa aidata projekti elluviimisele. Vajadus on

bürokratlike takistuste vähendamise ja toetava keskkonna loomise järele. Tagada kohaliku omavalitsuse positiivne ja toetav suhtumine projekti.

Volikogu surve võib olla kahjulik ja takistada mõistlikku lahenduse leidmist, viidates vajadusele tasakaalustatud ja objektiivse lähenemise järele. Volikogu peaks keskenduma tasakaalustatud ja objektiivsete otsuste tegemisele, vältides liigset survet ja tagades mõistlikud lahendused.

Hoone ülakorruse kasutusse võtmine ja välja projekteerimine pakub võimaluse sinna planeerida täiendavaid ruume.

Otsustusprotsessid peavad hõlmama kõiki huvitatud osapooli, mis tagab laiapõhjalise toetuse ja kaasamise.

Rahastamise ja majandamise küsimus on kriitiline ning vajab põhjalikku läbimõtlemist. Mõned vastajad usuvad, et projekt ei pruugi olla majanduslikult otstarbekas. Töötada välja terviklik rahastamiskava, mis hõlmab erinevaid rahastusallikaid ja majandamismudeleid, tagamaks projekti majanduslik otstarbekus ja jätkusuutlikkus.

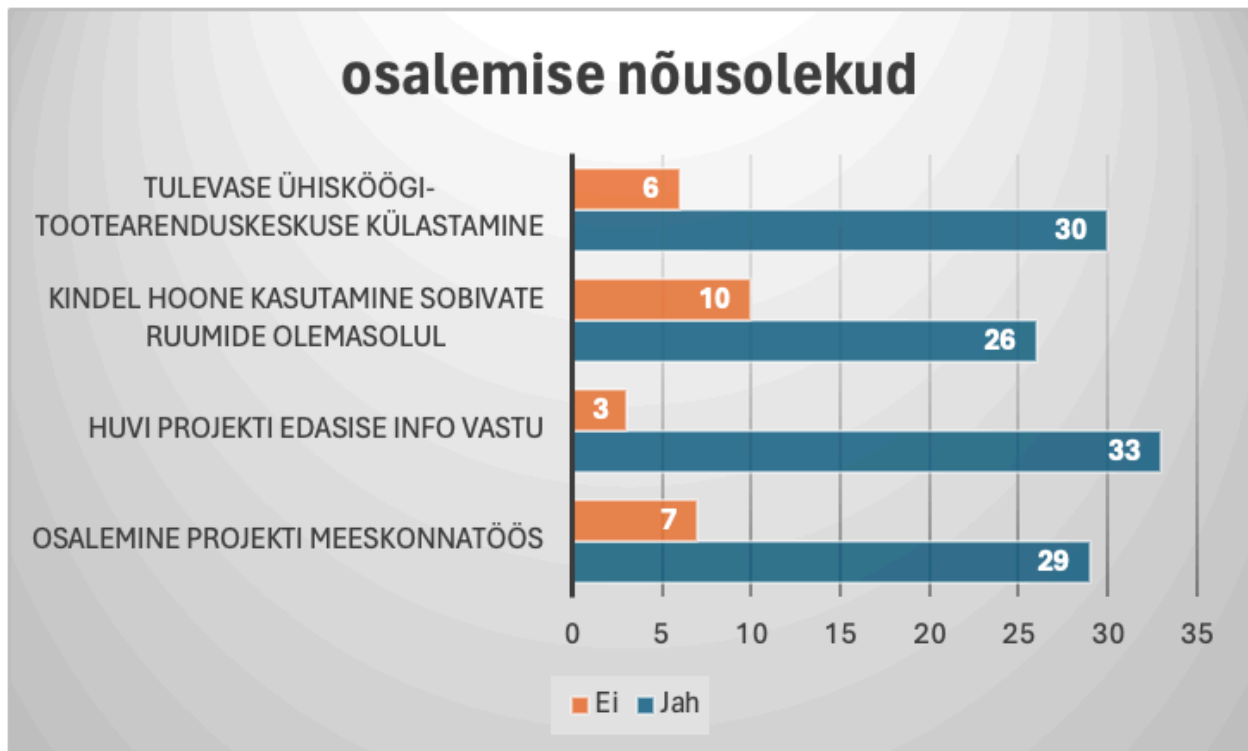
On mure, et kui ettevõtjatele antakse liiga palju vabadust, võib projekt libiseda kellegi kätte ja kontroll kaotatakse. Määrata selged rollid ja vastutusosalad ettevõtjatele, tagades samal ajal piisava järelevalve ja kontrolli, et vältida projekti "libisemist" kellegi kätte.

Tootearenduskeskus peaks olema ettevõtlusele suunatud inkubaator ja toetades eelkõige ettevõtlust, mitte ainult sotsiaalset kooskäimist. Keskendada tootearenduskeskuse tegevus ettevõtlusele, pakkudes madalat sisenemise lävendit.

On juba olemas Vormsi toote märk "Vormsi kraam" koos kujundustega, mis viitab olemasoleva brändi ja turundusmaterjalide olemasolule. Soovitus on kasutada olemasolevat Vormsi toote märki "Vormsi kra:m" ja selle kujundusi, et toetada turundust ja brändi tuntust.

Edasistes tegevustes osalemine

Vastajatel oli võimalus anda konsultandile tagasisidet edasise huvi osas Vormsi ühiskööki-tootearenduskeskus projekti kohta.

Vastajad näitavad üles tugevat huvi ja pühendumust Vormsi ühiskööki-tootearenduskeskuse projekti vastu. Enamus on valmis osalema projekti meeskonnatöös, on huvitatud projekti edasisest infost ja kasutaks hoonet, kui sobivad ruumid on olemas. Samuti on enamus valmis tulevast keskust külastama, mis näitab projekti laiapõhjalist toetust ja huvi kogukonna seas.

➤ Soovitused

Aktiivselt kaasata huvitatud osapooli meeskonnatöösse ja pakkuda võimalusi panustamiseks erinevates projekti etappides. Korraldada regulaarseid kohtumisi ja töötubasid, et hoida kõiki osalisi informeerituna ja motiveerituna.

Jätkata tõhusat teavitustööd, et hoida kogukonda kursis projekti arengute ja võimalustega. Luua infokanaleid, nagu uudiskirjad, sotsiaalmeedia ja veebilehed, et jagada regulaarselt infot ja uudiseid.

Töötada välja pikaajaline tegevus- ja finantsplaan, et tagada projekti jätkusuutlikkus. Kaasata erinevaid rahastusallikaid ja partnereid, et toetada keskuse arengut ja tegevust.

Kokkuvõte

Analüüs näitab, et Vormsi ühisköögi-tootearenduskeskuse projekt on olnud kogukonna tähelepanu all juba alates 2020. aastast. Üldine positiivne suhtumine projektile viitab sellele, et Vormsi ühisköögi-tootearenduskeskusel on potentsiaal olla edukas, kui kogukonna murede ja vajadustega arvestatakse.

Enamik vastuseid näitavad usku projekti positiivsetesse mõjudesse, eriti kohaliku tooraine väärindamise, uute omatoodete, lisatulu võimaluste ja toidujulgeoleku tagamise osas. Mõningates aspektides, nagu uute töökohtade loomine ja ettevõtjate arvu kasv, on tunda suuremat ebakindlust ja skeptilisust, mis vajab täiendavat teavitustööd ja konkreetsete plaanide esitamist.

Vastajate hinnangud ja konsultandi analüüsid näitavad, et Vormsi ühisköögi-tootearenduskeskuse projekt on kogukonna jaoks väga oluline mitmesuguste toorainete väärindamise ja toodete tootmise valdkondades. Eriti suurt tähtsust omistatakse kala ja liha töötlemisele ja säilitamisele, samuti kohalike pagaritoodete ja erinevate kulinaaria- ja konservitoodete tootmisele. Need valdkonnad vajavad esmajärjekorras nõuetele vastavat infrastruktuuri. Ühisköök-tootearenduskeskuse projekti realiseerumine toetab kohalike tooraine tootjate ja pakkujate kindlustunnet, et tooraine realiseerimise võimalused suurenevad.

Kogukonna ootused kõrged, ja nende vajaduste rahuldamiseks on oluline tagada nõuetekohased ruumid, inventar ja tugi kõigis tähtsamates valdkondades. See aitab kindlustada projekti edukust ja suurendada saare toidujulgeolekut ning majanduslikku aktiivsust.

Kokkuvõttes näitab vastuste analüüs, et Vormsil on olemas tugev ja mitmekesine toidutootmise sektor, mis tugineb suuresti kohalikule toorainele ja traditsioonilistele meetoditele. Samas esineb ka väljakutseid, mis on seotud tooraine kättesaadavusega. Kohalike ressursside parem kasutamine ja innovatsiooni edendamine võivad aidata neid väljakutseid ületada. Edasistes etappides tuleb koguda täiendavat tagasisidet ja vajaduste analüüsi, et hinnata konkreetsetel vajaminevate ruumide suuruseid ja inventaari vajadust.

Vormsi ühisköögi-tootearenduskeskuse projekti kõige jätkusuutlikum teostusviis on omavalitsuse eestvedamine koostöös huvitatud osapooltega. See näitab tugevat usaldust kohaliku omavalitsuse suutlikkuse ja koostöö olulisuse vastu. Projekti jätkusuutliku rakendumise tarbeks on vaja määrata kindel projektijuht, kes võtaks vastutuse ja juhiks projekti algusest lõpuni.

Käsitleda projekti elluviimisel jätkusuutlikkust ja innovatsiooni, et tagada pikaajaline kasu ja positiivne mõju kohalikule kogukonnale ning Vormsi saare majandusele.

Lõppsõna

Olen kokkuvõtvalt veendunud, et Vormsi saare toiduvaldkonna ettevõtlusel on potentsiaali kasvada ja areneda käesoleva analüüsitava projekti toel.

Projekti konsultandina avaldan tänu kõigile osapooltele kelle abiga on käesolev analüüs valminud.

Eriline tänu neile kes aitasid mõtestatult seada eesmärgid analüüsi teostamiseks ja aitasid kohandada tegevuskava ning küsimustikku.

Suur tänu kuulub kõigile küsimustiku vastajatele ja intervjueeritavatele.

Austusega ettevõtlike vastu,

Ebekai Härm

Vormsi ühisköök-tootearenduskeskus konsultant.

Heade teenuste büroo OÜ

tel. +372 5154322

e-post: ebekai@ebekai.ee